

ระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

ว่าด้วยการขีด อาัยัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการขีด อาัยัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายที่ไม่นำส่งเงินสะสม เงินสมทบหรือเงินเพิ่ม หรือนำส่งไม่ครบจำนวน หรือเงินที่ต้องจ่ายตามมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๖ และมาตรา ๑๓๖ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๕ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๕ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมว่าด้วยการขีด อาัยัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายต้องนำส่งเงินสะสม เงินสมทบหรือเงินเพิ่มเข้ากองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง หรือชดใช้เงินที่กองทุนสงเคราะห์ลูกจ้างได้จ่ายให้แก่ลูกจ้างตามมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

“พนักงานตรวจแรงงาน” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมแต่งตั้งเป็นพนักงานตรวจแรงงานตามพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑ ซึ่งเป็นข้าราชการสังกัดกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน และกองกฎหมายและข้อพิพาทแรงงาน สำนักงานปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

“กรม” หมายความว่า กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน

ข้อ ๔ ให้อธิบดีกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงานเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความวินิจฉัยปัญหา กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ พนักงานตรวจแรงงานจะออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามระเบียบนี้ได้ ต่อเมื่อได้ส่งค่าเดือนเป็นหนังสือตามแบบที่อธิบดีกำหนดให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินนำเงินมาจ่ายภายในเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้นั้นได้รับค่าเดือนนั้น และไม่จ่ายภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ ๖ ให้พนักงานตรวจแรงงานซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตั้งแต่ระดับ ๖ ขึ้นไป ที่ได้รับมอบหมายจากอธิบดี มีอำนาจออกคำสั่งยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ข้อ ๗ ในการส่งคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยตามระเบียบนี้ให้แก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ หรือพนักงานตรวจแรงงานจะนำไปส่งเอง หรือให้เจ้าหน้าที่นำไปส่ง ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินในเวลากลางวันระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ถ้าไม่พบผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินจะส่งให้แก่บุคคลใดซึ่งบรรณคดีภาวะแล้วและอยู่หรือทำงานในบ้านหรือสำนักงานที่ปรากฏว่าเป็นของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินนั้นก็ได้อีก หรือพบผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินแต่ปฏิเสธไม่ยอมรับ จะขอให้พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือเจ้าพนักงานตำรวจไปด้วยเพื่อเป็นพยาน และถ้ายังคงปฏิเสธไม่ยอมรับอยู่อีกก็ให้วางคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยไว้ ณ ที่นั้น เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวแล้วให้ถือว่าผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้นแล้ว

ถ้าการส่งตามวรรคหนึ่งไม่สามารถกระทำได้ ให้ส่งโดยปิดคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยในที่ซึ่งเห็นได้ง่าย ณ ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือสำนักงานของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน หรือสถานที่ทำงานของลูกจ้าง หรือโฆษณาประกาศในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นอย่างน้อยหนึ่งฉบับ เมื่อได้ดำเนินการดังกล่าวและเวลาได้ล่วงพ้นไปไม่น้อยกว่าสิบห้าวันแล้ว ให้ถือว่าผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้รับคำเตือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้นแล้ว

การส่งค่าเดือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยให้แก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน อาจส่งไปยังสถานที่อื่นนอกเหนือจากสถานที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ เมื่อผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินยอมรับค่าเดือน คำสั่ง หรือคำวินิจฉัยนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้กับการส่งคำสั่ง หรือคำวินิจฉัยให้แก่ผู้คัดค้าน เจ้าของรวม หรือบุคคลซึ่งต้องปฏิบัติตามคำสั่งโดยอนุโลม

ข้อ ๘ ในกรณีที่ระเบียบนี้ไม่ได้กำหนดไว้ในเรื่องใดให้นำหลักเกณฑ์และวิธีการยึด आयัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๒

การยึด आयัดทรัพย์สิน

ข้อ ๙ ให้พนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่จ่ายเงินสงเคราะห์ลูกจ้างหรือท้องที่ที่ขึ้นทะเบียนสมาชิกกองทุนสงเคราะห์ลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ดำเนินการตรวจสอบทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน รวมถึงสิทธิเรียกร้องต่างๆ ที่มีต่อบุคคลภายนอกเพื่อประกอบการพิจารณายึด आयัดทรัพย์สิน แล้วทำความเห็นเสนอผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ เพื่อพิจารณาออกคำสั่งยึด आयัดทรัพย์สินตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน พนักงานตรวจแรงงานอาจไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง โดยให้ทำความเห็นเสนอผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ก็ได้

ในกรณีที่ทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินตั้งอยู่นอกเขตพื้นที่ของพนักงานตรวจแรงงานตามวรรคหนึ่ง และมีความจำเป็นต้องยึดหรืออายัดทรัพย์สินดังกล่าว

ให้ส่งเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องไปยังพนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ทรัพย์สินนั้นตั้งอยู่ และให้พนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่นั้นเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้นตามระเบียบนี้

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่มีเหตุต้องยึดอายัดทรัพย์สินเพิ่มเติม ให้พนักงานตรวจแรงงานดำเนินการยึด หรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมโดยอาศัยคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สินเดิม

ข้อ ๑๑ เมื่อมีคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สินโดยมิชักช้า และออกประกาศยึด อายัดทรัพย์สินตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๑๒ ให้พนักงานตรวจแรงงานดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สินในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในระหว่างเวลาทำการของผู้ซึ่งถูกยึด อายัดทรัพย์สิน เว้นแต่กรณีที่มีเหตุฉุกเฉินโดยได้รับอนุญาตจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานได้ลงมือยึด อายัดทรัพย์สินในระหว่างเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้ายังไม่แล้วเสร็จจะดำเนินการต่อไปก็ได้

ข้อ ๑๓ ในการยึด อายัดทรัพย์สิน ถ้ามีผู้ขัดขวางหรือมีพฤติการณ์ว่าจะขัดขวาง ให้พนักงานตรวจแรงงานขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจ เพื่อดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๑๔ ให้พนักงานตรวจแรงงานปิดประกาศการยึด อายัดทรัพย์สินไว้ ณ สถานที่ และสำนักงานแห่งท้องที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่

ข้อ ๑๕ การยึดทรัพย์สินประเภทสังหาริมทรัพย์ของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ให้พนักงานตรวจแรงงานเก็บรักษาทรัพย์สินนั้นตามที่อธิบดีกำหนด และแจ้งการยึดนั้น ให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินทราบ

หากทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งเป็นทรัพย์สินประเภทมีทะเบียน ให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งการยึดให้เจ้าพนักงานทางทะเบียนทราบด้วย

การยึดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งให้ครอบคลุมถึงดอกผลแห่งทรัพย์สินนั้นด้วย

ข้อ ๑๖ การยึดอสังหาริมทรัพย์ของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ให้พนักงานตรวจแรงงานเก็บรักษาหนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สินนั้นตามที่อธิบดีกำหนด และแจ้งการยึดให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินและเจ้าพนักงานที่ดินทราบ

ในกรณีที่หนังสือสำคัญยังไม่ได้ออก หรือนำมาแสดงไม่ได้ หรือหาไม่พบ ให้ถือว่า การที่ได้แจ้งการยึดต่อผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน และเจ้าพนักงานที่ดินนั้นเป็นการยึดตามกฎหมายแล้ว

การยึดอสังหาริมทรัพย์ให้ครอบคลุมถึงเครื่องอุปกรณ์และดอกผลทางนิตินัยของอสังหาริมทรัพย์ด้วยเว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ส่วนดอกผลธรรมดาที่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินจะต้องเป็นผู้เก็บเกี่ยว หรือนุคคลอื่นเก็บเกี่ยวในนามของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้แจ้งเป็นหนังสือให้ทราบ ขณะทำการยึดว่าจะทำการเก็บเกี่ยวเองแล้ว พนักงานตรวจแรงงานอาจจะให้เก็บเกี่ยวดอกผลนั้นได้เมื่อถึงกำหนด และทำการขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

ข้อ ๑๗ การยึดที่ดิน พนักงานตรวจแรงงานอาจนำเจ้าพนักงานที่ดินซึ่งตำแหน่งที่ดินหรือรังวัดเขตกว้างยาวของที่ดินที่ยึด และให้พนักงานตรวจแรงงานจัดทำแผนที่จำลองไว้

ข้อ ๑๘ การยึดที่ดินที่มีสิ่งปลูกสร้างหรือไม้ล้มลุกอันจะเก็บเกี่ยวรวงผลได้คราวหนึ่ง หรือหลายคราวต่อปี ซึ่งผู้อื่นอยู่อาศัยหรือทำประโยชน์ ให้พนักงานตรวจแรงงานบันทึกถ้อยคำผู้อยู่อาศัยหรือผู้ทำประโยชน์อยู่บนที่ดินนั้นเกี่ยวกับความผูกพันกับเจ้าของที่ดิน เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับพนักงานตรวจแรงงานในการยึดอายัดทรัพย์สินต่อไป

ข้อ ๑๙ การยึดที่ดินที่มีไม้ยืนต้น ให้พนักงานตรวจแรงงานบันทึกชนิดและจำนวนไม้ยืนต้นไว้เป็นหลักฐาน ส่วนการยึดโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอื่น ให้พนักงานตรวจแรงงานบันทึกขนาดของโรงเรือนและสิ่งปลูกสร้างตลอดจนสภาพทั่วไปแห่งสิ่งนั้นๆ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ถูกยึด อายัด มีบุคคลอื่นเป็นเจ้าของรวมอยู่ด้วย ให้พนักงานตรวจแรงงานทำการยึด อายัดทรัพย์สินเฉพาะส่วนของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน หากไม่สามารถทำการยึด อายัดทรัพย์สินเฉพาะส่วนของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้ ให้ยึดอายัดทรัพย์สินไว้ทั้งหมด และแจ้งการยึด อายัดทรัพย์สินให้เจ้าของรวมทราบ

ข้อ ๒๑ ให้พนักงานตรวจแรงงานแสดงการยึดทรัพย์สินให้เห็นอย่างชัดเจนดังนี้

(๑) สิ่งของให้ปิดหรือผูกแผ่นหมายเลขสิ่งของที่ยึด และปิดฉลากเครื่องหมายให้ตรงตามบัญชีทรัพย์สิน ถ้าเก็บสิ่งของเข้าหีบหรือตู้ได้ให้เก็บรวบรวมไว้แล้วปิดหีบหรือตู้ปิดฉลากเครื่องหมายอีกชั้นหนึ่ง

(๒) อาคารชุด ห้องแถว สิ่งปลูกสร้างให้ปิดฉลากเครื่องหมายไว้ทุกห้อง

(๓) สัตว์พาหนะ ปศุสัตว์ หรือสัตว์อื่น ให้ใช้สีทาที่ตัว หรือจะใช้แผ่นเลขหมายผูกคอ หรือตอนเข้าคอกแล้วผูกเชือกปิดผนึกเครื่องหมายที่ประตูคอกไว้ก็ได้แล้วแต่จะเห็นสมควร แต่อย่าให้เป็นการขัดข้องต่อการเลี้ยงดู และการรักษาสัตว์

ข้อ ๒๒ ถ้ารายได้ประจำปีจากทรัพย์สินหรือการประกอบกิจการของผู้ถูกยึดอายัดทรัพย์สินอาจเพียงพอที่จะชำระหนี้ตามคำสั่ง พร้อมด้วยค่าใช้จ่ายในการดำเนินการยึด อายัดทรัพย์สิน เมื่อผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ เห็นสมควร อาจมีคำสั่งตั้งผู้จัดการทรัพย์สินหรือการประกอบกิจการเหล่านั้นได้ และบังคับให้มอบเงินรายได้ทั้งหมดหรือแต่บางส่วนต่อพนักงานตรวจแรงงานภายในเวลาและกำหนดตามที่เห็นสมควร แทนการส่งขายทอดตลาดทรัพย์สินของผู้ถูกยึด อายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๒๓ การอายัดสังหาริมทรัพย์อันมีรูปร่างและอสังหาริมทรัพย์ซึ่งบุคคลภายนอกจะต้องส่งมอบหรือโอนมายังผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินในภายหลัง รวมทั้งสิทธิทั้งปวงอันมีอยู่ในทรัพย์สินเหล่านั้น และเมื่อได้ส่งมอบหรือโอนมาแล้ว ก่อนนำทรัพย์สินหรือสิทธิเหล่านั้นออกขายหรือจำหน่าย ในกรณีเช่นนี้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจจะยึดบรรดาเอกสารทั้งปวงที่ให้สิทธิแก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินในอันที่จะได้รับส่งมอบหรือรับโอนทรัพย์สินหรือสิทธิเช่นว่ามานั้น

ในการอายัดเงินที่บุคคลภายนอกจะต้องชำระให้แก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินในภายหลัง ให้พนักงานตรวจแรงงานมีอำนาจที่จะยึดบรรดาเอกสารทั้งปวงที่ให้สิทธิแก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินในอันที่จะได้รับชำระเงินเช่นว่านั้น

ข้อ ๒๔ เมื่อได้มีการยึดทรัพย์สินแล้ว สิทธิเรียกร้องของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินอันมีต่อบุคคลภายนอกนั้นให้จัดการดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเป็นพันธบัตรและหลักทรัพย์ที่เป็นประกันซึ่งเป็นของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน (ออกให้แก่ผู้ถือหรือออกในนามของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน) พนักงานตรวจแรงงานจะขอรับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ให้จำหน่ายสิ่งเหล่านั้นตามรายการขานราคาในวันที่ขายก็ได้ หากสิ่งเหล่านั้นได้มีรายการขานราคากำหนดไว้ ณ สถานที่แลกเปลี่ยน หรือจะขายโดยวิธีขายทอดตลาดดังกล่าวกำหนดไว้ในหมวด ๕ ก็ได้ ถ้ามิได้ขอเช่นนั้น หรือคำขอลูกยกเสีย ให้ขายสิ่งเหล่านั้นโดยวิธีขายทอดตลาด

(๒) ถ้าเป็นตราสารเปลี่ยนมือ ให้พนักงานตรวจแรงงานโดยได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ จะจำหน่ายตามราคาที่ปรากฏในตราสาร หรือราคาต่ำกว่านั้นตามที่พนักงานตรวจแรงงานเห็นสมควรกำหนด ถ้าผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ไม่เห็นชอบด้วยให้นำตราสารนั้นออกขายทอดตลาด

(๓) ถ้าเป็นสิทธิเรียกร้องอื่นๆ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๕ พนักงานตรวจแรงงานโดยได้รับความเห็นชอบจากผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ อาจออกคำสั่งเรียกบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบในการชำระหนี้ตามสิทธิเรียกร้องนั้นๆ ให้มาพบและถ้าบุคคลนั้นยินยอมชำระหนี้ให้แก่กรม ให้พนักงานตรวจแรงงานจับบันทึกไว้ ถ้าบุคคลนั้นไม่มาหรือไม่ยินยอมชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานมีหนังสือแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินฟ้องตามเอกสารที่ได้ยึดนั้น ถ้าศาลพิพากษาถึงที่สุดให้ชนะคดี ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินต้องแจ้งให้พนักงานตรวจแรงงานทราบจำนวนเงินที่รับชำระหนี้จากการนั้นด้วย ถ้าผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินขัดขืนหรือเพิกเฉยไม่ใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าว กรมอาจใช้สิทธิเรียกร้องนั้นในนามกรมแทนผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน

ข้อ ๒๕ ถ้าผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินมีสิทธิเรียกร้องต่อบุคคลภายนอกให้ชำระเงินจำนวนหนึ่ง หรือเรียกให้ส่งมอบสิ่งของนอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๔ ให้พนักงานตรวจแรงงานอายัดและจำหน่ายไปตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๖ ถึงข้อ ๓๐

ข้อ ๒๖ สิทธิเรียกร้องที่ระบุไว้ในข้อ ๒๕ นั้น ให้อายัดได้โดยอาศัยคำสั่งอายัดของผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ และพนักงานตรวจแรงงานได้นำส่งคำสั่งอายัดให้แก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินและบุคคลซึ่งต้องรับผิดชอบเพื่อการชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของนั้น

คำสั่งอายัดนั้น อาจออกให้ได้ไม่ว่าหนี้ของบุคคลภายนอกนั้นจะมีข้อโต้แย้งหรือมีข้อจำกัด หรือเงื่อนไข หรือว่าได้กำหนดจำนวนไว้แน่นอนหรือไม่

คำสั่งอายัดนั้น ต้องมีข้อห้ามผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินให้งดเว้นการจำหน่ายสิทธิเรียกร้อง ตั้งแต่ขณะที่ได้ส่งคำสั่งนั้นให้ และมีข้อห้ามบุคคลภายนอกไม่ให้ชำระเงินหรือส่งมอบสิ่งของให้แก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน แต่ให้ชำระหรือส่งมอบให้แก่พนักงานตรวจแรงงาน ณ เวลา หรือภายในเวลาตามที่กำหนดไว้ในคำสั่ง

ข้อ ๒๗ ถ้าคำสั่งอายัดตามข้อ ๒๖ ไม่มีการคัดค้าน และบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตาม ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ อาจออกคำสั่งบังคับแก่บุคคลภายนอกนั้น และดำเนินการไปเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน

ถ้าค่าแห่งสิทธิเรียกร้องซึ่งอายัดไว้นั้นต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอก เนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งอายัดตามข้อ ๒๖ ไม่ว่าด้วยประการใดๆ บุคคลภายนอกเช่นว่านั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่กรมเพื่อความเสียหายใดๆ ซึ่งเกิดขึ้นแก่กรม

ข้อ ๒๘ การอายัดสิทธิเรียกร้องแห่งรายได้เป็นคราวๆ นั้น รวมตลอดถึงจำนวนเงินซึ่งถึงกำหนดชำระภายหลังการอายัดนั้นด้วย

ถ้าสิทธิเรียกร้องของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินซึ่งมีต่อบุคคลภายนอกในอันที่จะเรียกให้ชำระเงินจำนวนหนึ่งนั้น มีการจำนองเป็นประกัน การอายัดสิทธิเรียกร้องให้รวมตลอดถึงการจำนองด้วย แต่ทั้งนี้พนักงานตรวจแรงงานต้องแจ้งคำสั่งอายัดนั้นไปยังเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้อง และให้เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องนั้นจัดแจ้งไว้ในทะเบียน

ข้อ ๒๙ การอายัดสิทธิเรียกร้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๒๗ และข้อ ๒๘ ให้มีผลดังต่อไปนี้

(๑) การที่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้ก่อให้เกิดการโอน หรือเปลี่ยนแปลงซึ่งสิทธิเรียกร้องที่ได้ถูกอายัดภายหลังได้ทำการอายัดไว้แล้ว หาอาจชดใช้แทนแก่กรมได้ไม่ถึงแม้ว่าราคาแห่งสิทธิเรียกร้องนั้นจะเกินกว่าจำนวนหนี้และค่าใช้จ่าย และผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้จำหน่ายสิทธิเรียกร้องนั้นเพียงส่วนที่เกินจำนวนนั้นก็ตาม

(๒) การชำระหนี้โดยบุคคลภายนอกตามที่ระบุไว้ในคำสั่งอายัดทรัพย์นั้น ให้ถือว่าเป็นการชำระหนี้ตามกฎหมาย

ข้อ ๓๐ ถ้าสิ่งของที่จะต้องส่งมอบตามสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดนั้น ได้ส่งมอบให้แก่พนักงานตรวจแรงงานไปแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานนำออกขายโดยการขายทอดตลาดตามที่กำหนดไว้ในหมวด ๕

ถ้าการจำหน่ายสิทธิเรียกร้องที่ถูกอายัดนั้นกระทำได้โดยยาก เนื่องจากการชำระหนี้นั้นต้องอาศัยการชำระหนี้คอบแทน หรือด้วยเหตุอื่นใด และอาจทำให้ล่าช้าเป็นการเสียหายแก่กรมและผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินหรือฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือแก่บุคคลผู้มีส่วนได้เสีย ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ อาจมีคำสั่งให้จำหน่ายโดยวิธีอื่นก็ได้

ข้อ ๓๑ การประมาณราคาที่ดินให้พิจารณาตามหลักเกณฑ์เหล่านี้ประกอบกัน
คือ

(๑) ราคาที่ดินตามราคาประเมินของคณะกรรมการกำหนดราคา
ประเมินทุนทรัพย์

(๒) ราคาซื้อขายกันในท้องตลาด

(๓) ราคาที่ดินตำบลนั้นหรือตำบลใกล้เคียงถ้าสามารถตรวจสอบได้

(๔) ราคาซื้อขายหรือจำนองครั้งสุดท้ายของที่ดินที่ยึดหรือที่ดิน

ข้างเคียง

ข้อ ๓๒ การประมาณราคาทรัพย์สินนอกจากที่ดิน ให้ประมาณตามราคา
ซื้อขายในท้องตลาดตามสภาพความเก่าใหม่ของทรัพย์สินนั้น ๆ

ข้อ ๓๓ การประมาณราคาทรัพย์สินที่มีการจำนำหรือจำนอง ให้ปฏิบัติ
เช่นเดียวกับข้อ ๓๑ หรือข้อ ๓๒ แต่ให้หมายเหตุว่าจำนำ จำนองเมื่อใด ดันเงิน
เท่าใด เพื่อประกอบดุลยพินิจของผู้ขาย

ข้อ ๓๔ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานได้ยึด आयัดทรัพย์สินแล้ว ให้พนักงาน
ตรวจแรงงานดำเนินการให้ผู้ซึ่งถูกยึด आयัดทรัพย์สิน หรือผู้ครอบครองทรัพย์สิน
ที่ถูกยึด आयัดลงลายมือชื่อรับทราบการยึด आयัดทรัพย์สินนั้น และให้ถือว่า
การดำเนินการดังกล่าว เป็นการแจ้งการยึดทรัพย์สินตามข้อ ๑๕ ข้อ ๑๖ หรือ
ข้อ ๒๐ แล้ว

ในกรณีที่ไม่สามารถดำเนินการตามวรรคหนึ่งได้ ให้พนักงานตรวจแรงงาน
บันทึกเหตุแห่งการนั้นไว้

หมวด ๓

การร้องคัดค้านการยึดอายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๓๕ ถ้าบุคคลใดอ้างว่าทรัพย์สินที่ยึดไว้มิใช่ทรัพย์สินของผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อพนักงานตรวจแรงงานแห่งท้องที่ที่ออกคำสั่งตามแบบที่อธิบดีกำหนด ก่อนนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่น

ข้อ ๓๖ กรณีมีคำสั่งอายัดทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องอื่นอันมิใช่ตัวเงิน ถ้าผู้ที่จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งอายัดทรัพย์สินจะปฏิเสธไม่ส่งมอบทรัพย์สินที่อายัดหรือต้องการโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอาแก่ตน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๕ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์สิน หรือก่อนกำหนดการส่งมอบทรัพย์สิน แล้วแต่กรณี

ข้อ ๓๗ กรณีมีคำสั่งอายัดเงิน ผู้ที่จะต้องส่งเงินตามคำสั่งอายัดจะปฏิเสธไม่ส่งมอบเงินหรือต้องการโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอาแก่ตน ให้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๕ ตามแบบที่อธิบดีกำหนด ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งนั้น

ข้อ ๓๘ เมื่อได้รับคำร้องคัดค้านตามข้อ ๓๕ ข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ออกคำสั่งหรือผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ รวบรวมพยานหลักฐานและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว และเสนอความเห็นต่ออธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเพื่อมีคำวินิจฉัยชี้ขาด

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีคำวินิจฉัยชี้ขาดให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พนักงานตรวจแรงงานได้รับคำร้องคัดค้าน ตามข้อ ๓๕

ข้อ ๓๖ หรือข้อ ๓๗ แล้วแต่กรณี ถ้ามีเหตุจำเป็นไม่อาจพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายขยายระยะเวลาพิจารณาออกไปได้ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนด และมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องคัดค้านทราบ

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ไม้อาจดำเนินการตามข้อ ๓๘ ได้ โดยมีเหตุผลอันสมควร พนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๘ อาจเสนอให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีคำสั่งอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อให้เรื่องเสร็จเด็ดขาดตามที่เห็นสมควร และให้นำความในข้อ ๓๘ วรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๔๐ ในระหว่างที่รอคำวินิจฉัยชี้ขาดตามข้อ ๓๘ หรือคำสั่งตามข้อ ๓๘ ให้พนักงานตรวจแรงงานงดการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้ เว้นแต่

(๑) ทรัพย์สินที่ยึดไว้่นั้นมีสภาพเป็นของสดของเสียได้ ให้พนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๘ สั่งขายได้ทันที โดยวิธีขายทอดตลาดหรือวิธีอื่นที่เห็นสมควร

(๒) สงหาทรัพย์สินที่ยึดไว้่นั้นไม่สามารถเก็บไว้นานได้ พนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๘ อาจสั่งขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินเช่นว่านี้โดยเร็ว

ข้อ ๔๑ ให้ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดมีคำวินิจฉัยชี้ขาดอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าคำร้องคัดค้านรับฟังไม่ได้หรือเป็นการประวิงให้ชักช้า ให้ยกคำร้องคัดค้านนั้นเสีย

(๒) ถ้าคำร้องคัดค้านรับฟังได้ ให้มีคำสั่งถอนการยึด อายัดทรัพย์สิน หรือในกรณีที่มีการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามข้อ ๔๐ แล้ว ให้คืนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้แก่ผู้ร้องคัดค้านหรือเจ้าของทรัพย์สินนั้น

(๓) ถ้าคำร้องคัดค้านรับฟังได้เฉพาะบางส่วน ให้มีคำสั่งถอนการยึด อายัดทรัพย์สิน เฉพาะในส่วนที่รับฟังได้ และให้เจ้าของทรัพย์สินหรือผู้นั้นปฏิบัติตามคำสั่งยึด อายัดทรัพย์สินในส่วนที่มีคำสั่งเพิกถอนต่อไป

เมื่อดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยชี้ขาดให้ผู้ยื่นคำร้องทราบ

ข้อ ๔๒ ถ้าบุคคลภายนอกได้รับคำสั่งอายัดทรัพย์สินปฏิเสธ หรือโต้แย้งหนี้ที่เรียกร้องเอาแก่ตน พนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๘ อาจสอบสวนและให้ดำเนินการดังนี้

(๑) ถ้าหนี้ที่เรียกร้องนั้นมีอยู่จริง ให้มีหนังสือแจ้งให้บุคคลภายนอกปฏิบัติตามคำสั่งอายัด หรือ

(๒) ถ้าเห็นว่าเรื่องจะทำให้เสร็จเด็ดขาดไม่ได้สะดวกโดยวิธีสอบสวน ให้มีคำสั่งอย่างอื่นใดในอันที่จะให้เรื่องเสร็จเด็ดขาดไปตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดมีคำวินิจฉัยตามข้อ ๓๘ หรือคำสั่งตามข้อ ๓๙ แล้วและบุคคลภายนอกมิได้ปฏิบัติตาม ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ อาจออกคำสั่งบังคับแก่บุคคลภายนอกผู้นั้น และดำเนินการไปเสมือนหนึ่งว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน

ถ้าทรัพย์สินหรือค่าแห่งสิทธิเรียกร้อง ซึ่งอายัดไว้ต้องเสื่อมเสียไปเพราะความผิดของบุคคลภายนอกเนื่องจากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ไม่ว่าด้วยประการใดๆ บุคคลภายนอกเช่นว่านั้นต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน เพื่อความเสียหายอย่างใด ๆ ซึ่งเกิดขึ้นแก่กรม

หมวด ๔

การถอน การยึด หรืออายัดทรัพย์สิน

ข้อ ๔๓ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ หรือผู้มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดตามข้อ ๔๑ อาจมีคำสั่งให้ถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินในกรณีต่อไปนี้

(๑) เมื่อผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินได้ชำระหนี้ครบถ้วนแล้ว หรือไม่มีหน้าที่ต้องชำระหนี้ต่อไป

(๒) เมื่อมีกรณีตามข้อ ๔๑ (๒) หรือ (๓)

(๓) เมื่อภาระแห่งหนี้ลดลง เป็นผลให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินต้องรับผิดชอบชำระหนี้เพียงบางส่วนและถ้าได้ถอนการยึด หรืออายัดทรัพย์สินไปบางรายการแล้ว ทรัพย์สินที่เหลือยังคงพอกับหนี้ที่ยังค้างชำระ

(๔) เมื่อมีเหตุอื่นๆ ซึ่งพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๓๘ พิจารณาเห็นสมควรเพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม

คำสั่งถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินให้เป็นไปตามแบบที่อธิบดีกำหนด

ข้อ ๔๔ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๔๓ แล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานออกประกาศถอนการยึด หรืออายัดทรัพย์สินตามแบบที่อธิบดีกำหนด และจัดส่งสำเนาคำสั่งและประกาศถอนการยึด หรืออายัดทรัพย์สินแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องโดยเร็ว

ข้อ ๔๕ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๔๓ แล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน หรือบุคคลที่มีสิทธิมารับทรัพย์สิน หนังสือสำคัญสำหรับทรัพย์สิน พันธบัตร ตราสาร หรือเอกสารทั้งปวงคืนไป หรือพนักงานตรวจแรงงานจัดส่งให้ก็ได้

หมวด ๕

การขายทอดตลาดทรัพย์สิน

ข้อ ๔๖ เมื่อได้ทำการยึดทรัพย์สิน หรือได้รับมอบทรัพย์สินตามคำสั่งอายัดแล้ว ให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ออกคำสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้น เว้นแต่กรณีตามข้อ ๔๐

เมื่อมีคำสั่งให้ขายทอดตลาดทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้พนักงานตรวจแรงงานดำเนินการขายทอดตลาดได้จนกว่าจะเสร็จสิ้น

ข้อ ๔๗ ก่อนดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้พนักงานตรวจแรงงานจัดทำประกาศการขายทอดตลาดทรัพย์สินและให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ส่งสำเนาคำสั่งและประกาศการขายทอดตลาดทรัพย์สินแก่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน

(๒) ส่งสำเนาประกาศการขายทอดตลาดทรัพย์สินแก่ลูกหนี้แห่งสิทธิเรียกร้องในกรณีที่มีการอายัดสิทธิเรียกร้องนั้น และผู้ซื้อตามข้อ ๖๕ ตลอดจนบุคคลผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับเอาแก่ทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาด ซึ่งทราบได้ตามทะเบียนหรือโดยประการอื่นตามที่เห็นสมควร

(๓) ปิดประกาศการขายทอดตลาดทรัพย์สินไว้โดยเปิดเผยไว้ก่อนวันขายไม่น้อยกว่าห้าวัน ณ สถานที่ที่จะขาย สถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่ ที่ชุมชนชนหรือสำนักงาน แล้วแต่กรณี และสถานที่ราชการอื่นอันสมควรจะปิด ทั้งนี้ อาจโฆษณาในหนังสือพิมพ์ท้องถิ่นและหรือทางวิทยุกระจายเสียงก่อนวันขายด้วยก็ได้

ข้อ ๔๘ ประกาศการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้แสดงรายละเอียดดังนี้

- (๑) วัน เวลา สถานที่ที่จะขาย และรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- (๒) ข้อสัญญา ค่าเดือน เงื่อนไข และเงื่อนไขการชำระเงิน
- (๓) ข้อสัญญาผูกพันอันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น หรือค่ากระดิดพันเกี่ยวค้างอยู่ หรือเป็นทรัพย์สินที่มีดอกผลเกิดในระหว่างการยึดหรืออายัด
- (๔) ชื่อผู้รับจ้างนองเงินต้นและดอกเบี้ยที่ค้างชำระ และข้อความให้ผู้ซื้อต้องรับจ้างนองติดไปด้วย ในกรณีที่ขายทรัพย์สินอย่างการจ้างนองติดไป

ข้อ ๔๙ การกำหนดวันขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้นับตั้งแต่วันที่ลงในประกาศขายทอดตลาดโดยถือเกณฑ์ดังนี้

- (๑) ที่ดินไม่น้อยกว่าหนึ่งเดือน แต่ไม่เกินสองเดือน
- (๒) เรือ โรง สิ่งปลูกสร้าง และทรัพย์สินรายใหญ่ไม่น้อยกว่ายี่สิบวัน แต่ไม่เกินหนึ่งเดือน
- (๓) ทรัพย์สินอื่นไม่น้อยกว่าห้าวัน แต่ไม่เกินยี่สิบวัน

ข้อ ๕๐ ให้ทำการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ณ ที่ตั้งหน่วยงานของกรมหรือสถานที่ที่ทรัพย์สินตั้งอยู่

ในกรณีที่จะทำการขาย ณ สถานที่อื่นนอกจากที่กำหนดในวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความเห็นชอบจากพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง

ข้อ ๕๑ การขายทอดตลาดสุราจำนวนตั้งแต่สิบลิตรขึ้นไป ให้ขอความร่วมมือไปยังกรมสรรพสามิต สรรพสามิตจังหวัด หรือสรรพสามิตอำเภอ แล้วแต่กรณีล่วงหน้าก่อนวันขายพอสมควร เพื่อขอให้จัดเจ้าพนักงานสรรพสามิตมากำกับออกใบขนสุราให้แก่ผู้ซื้อด้วย

ข้อ ๕๒ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทโบราณวัตถุ พระพุทธรูป หนังสือฉบับเขียนโบราณ ภาพประวัติศาสตร์ วรรณกรรม ให้ส่งสำเนาประกาศขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นไปยังเจ้าหน้าที่พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติด้วย

ข้อ ๕๓ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทตู้ไม้ หนีบ กำปับ เก็บทรัพย์สิน ถ้าปรากฏว่ายังมีได้เปิด ให้ผู้รับผิดชอบในการขายจัดการเปิดให้เรียบร้อยก่อน จึงจะขายทอดตลาดได้

ข้อ ๕๔ การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่ติดภาระจำนอง ให้ขายโดยวิธีที่พนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่งกำหนด

ในกรณีที่มีได้กำหนดวิธีการขายตามวรรคหนึ่งอย่างไร ให้พนักงานตรวจแรงงานขายอย่างบังคับจำนอง หรือขายติดภาระจำนอง หรือขายโดยวิธีตั้งราคาขั้นต่ำ โดยความยินยอมของคู่กรณีทุกฝ่าย

ในการขายทรัพย์สินที่ติดภาระจำนองให้ปฏิบัติอย่างวิธีการขายทรัพย์สินที่ติดภาระจำนองโดยอนุโลม

ข้อ ๕๕ การขายทรัพย์สินอย่างบังคับจำนอง ให้ดำเนินการขายอย่างการขายทรัพย์สินธรรมดา โดยไม่คำนึงถึงการจำนอง

การขายทรัพย์สินโดยติดภาระจำนอง ให้ประกาศแสดงชื่อผู้รับจำนอง พร้อมทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยที่ยังค้างชำระจนถึงวันขาย และข้อความว่าผู้ใดซื้อทรัพย์สินนั้นต้องรับภาระจำนองติดไปด้วยโดยชัดเจน

การขายทรัพย์สินจำนองโดยวิธีตั้งราคาขั้นต่ำ ให้กำหนดราคาขั้นต่ำที่จะขายลงไว้ในประกาศ โดยคำนวณเงินต้นและดอกเบี้ยจำนองซึ่งยังค้างชำระแก่ผู้รับจำนองจนถึงวันขายกับค่าใช้จ่ายในการยึด อายัด และขายทอดตลาดทรัพย์สินรายนั้น

ข้อ ๕๖ ในการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สิน ให้มีพนักงาน
ตรวจแรงงานไม่น้อยกว่าสามคนร่วมกันในการประมาณราคาและดำเนินการขาย

ให้ดำเนินการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยเปิดเผย

ข้อ ๕๗ ก่อนเริ่มต้นขายทอดตลาด ให้ปักธงเครื่องหมายขายทอดตลาด
ตาหมากรุก ณ สถานที่ขายทรัพย์สิน และอ่านประกาศโฆษณาการขาย ณ ที่นั้น
โดยเปิดเผย

ข้อ ๕๘ ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายดำเนินการให้ผู้ซื้อราคาทุกรายแจ้งชื่อ
ที่อยู่ พร้อมทั้งลงลายมือชื่อแสดงความประสงค์เข้าสู่ราคาก่อนการขายทรัพย์สิน
แต่ละรายการ

หากผู้เข้าสู่ราคาซึ่งมิได้เข้าสู่ราคาในนามของตนเอง แต่กระทำการแทน
บุคคลอื่นให้แสดงใบมอบอำนาจก่อนเข้าสู่ราคา มิฉะนั้นให้ถือว่าผู้เข้าสู่ราคาได้
กระทำในนามของตนเอง และหากเป็นกรณีที่ต้องมีการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์
ผู้เข้าสู่ราคาซึ่งประมูลได้จะขอให้เปลี่ยนใส่ชื่อบุคคลอื่นเป็นผู้ซื้อ โดยอ้างว่าตน
เป็นเพียงตัวแทนมิได้

ข้อ ๕๙ ในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขาย
ถือปฏิบัติดังนี้

(๑) การขายทอดตลาดทรัพย์สินที่มีหลายสิ่งด้วยกัน ให้แยกขาย
ทีละสิ่งต่อเนื่องกันไป เว้นแต่

(ก) การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์ซึ่งมีราคาเล็กน้อย
อาจรวมขายเป็นกองๆ ได้

(๖) การขายทอดตลาดสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์สองสิ่งหรือกว่านั้นขึ้นไป อาจรวมขายไปด้วยกันได้ในเมื่อเป็นที่คาดหมายได้ว่าเงินรายได้ในการขายทอดตลาดจะเพิ่มขึ้นเพราะเหตุนี้

(๗) การขายทอดตลาดอสังหาริมทรัพย์รายใหญ่ และทรัพย์สินนั้นอาจแบ่งแยกออกได้เป็นตอนๆ พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายมีอำนาจขายทรัพย์สินนั้นเป็นตอนๆ ได้ ในเมื่อเป็นที่คาดหมายได้ว่าเงินรายได้ในการขายทอดตลาดทรัพย์สินบางตอนจะเพียงพอแก่การชำระหนี้ทั้งหมดตามข้อ ๗๒ หรือว่าเงินรายได้ทั้งหมดจะเพิ่มขึ้นเพราะเหตุนี้

(๘) การขายทอดตลาดทรัพย์สินหลายสิ่งด้วยกัน พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายมีอำนาจกำหนดลำดับทรัพย์สินที่จะขายนั้น

ข้อ ๖๐ ผู้มีส่วนได้เสียในทรัพย์สินที่จะขายทอดตลาดอาจร้องขอให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายทำการขายรวมหรือแยกทรัพย์สิน หรือขอให้ขายทรัพย์สินนั้นตามลำดับที่ร้องขอ หรือคัดค้านการขายของพนักงานตรวจแรงงานผู้ขายตามข้อ ๕๕ (๑) ถึง (๓) ได้ โดยให้ยื่นคำร้องขอตามแบบที่อธิบดีกำหนดต่อพนักงานตรวจแรงงานผู้ขายก่อนมีการสุ้ราคา และให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายระงับการขายทอดตลาดไว้ชั่วคราวและพิจารณาวินิจฉัยทันที

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายเห็นว่าควรปฏิบัติตามคำร้องขอนั้น ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายดำเนินการขายทอดตลาดต่อไปตามคำร้องขอดังกล่าว

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายเห็นว่าไม่ควรปฏิบัติตามคำร้องขอนั้น ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายรายงานความเห็นพร้อมเหตุผลไปให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ ทันที โดยให้ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ มีคำวินิจฉัยชี้ขาดในขณะนั้น พร้อมกับแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องขอทราบแล้วดำเนินการขายทอดตลาดต่อไป

คำวินิจฉัยชี้ขาดตามวรรคสามให้เป็นที่สุด

ข้อ ๖๑ การขายทอดตลาด ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายแสดงความตกลงขายด้วยวิธีเคาะไม้หรือการแสดงกิริยาอย่างใดอย่างหนึ่งตามจารีตประเพณีในการขายทอดตลาด

ผู้มีส่วนได้เสียในการขายทอดตลาดทรัพย์สินรายการใดประสงค์จะคัดค้านเกี่ยวกับราคาขายก็ติ การขายไม่ชอบก็ติ ให้คัดค้านก่อนทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจะซื้อจะขาย แล้วให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายบันทึกการคัดค้านไว้เพื่อเสนอพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่งพิจารณา และให้ระงับการทำสัญญาซื้อขายหรือสัญญาจะซื้อจะขายทรัพย์สินรายการนั้นไว้ก่อน เมื่อมีคำวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้ผู้สู้ราคาสูงสุดและผู้คัดค้านทราบ

ข้อ ๖๒ ในการขายทอดตลาด ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายร้องขานจำนวนเงินที่มีผู้สู้ราคาสุดท้ายเป็นครั้งที่หนึ่งไม่น้อยกว่าสามครั้ง ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงขึ้นให้ร้องขานเป็นครั้งที่สองอีกไม่น้อยกว่าสามครั้ง ถ้าไม่มีผู้สู้ราคาสูงกว่านั้น และได้ราคาพอสมควรก็ให้ขานคำว่า “สาม” พร้อมกับแสดงความตกลงขายตามข้อ ๖๑ วรรคหนึ่ง

ก่อนแสดงความตกลงขายถ้ามีผู้สู้ราคาขึ้นไปอีก ก็ให้ร้องขานราคานั้นตั้งต้นใหม่ตามลำดับในวรรคหนึ่ง

ข้อ ๖๓ ถ้าผู้เข้าสู้ราคาถอนคำสู้ราคาของตนก่อนมีการแสดงความตกลงขายให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายตั้งต้นขายใหม่

หากพนักงานตรวจแรงงานผู้ขายเห็นว่าราคาซึ่งมีผู้สู้ราคาสูงสุดนั้นไม่เหมาะสมกับมูลค่าทรัพย์สินอาจถอนทรัพย์สินจากการขายทอดตลาดได้

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายมีเหตุสงสัยว่า ผู้ใดเข้าสู่ราคาโดยไม่สุจริตก็ดี หรือไม่สามารถจะชำระเงินได้ก็ดี จะสอบถามผู้นั้นก่อนแสดงความคิดเห็นขายก็ได้

ข้อ ๖๔ ภายใต้บังคับข้อ ๖๕ เมื่อพนักงานตรวจแรงงานผู้ขายแสดงความคิดเห็นขายแล้ว ให้แจ้งให้ผู้ซื้อลงลายมือชื่อในสัญญาซื้อขายและชำระเงินทันที เว้นแต่ทรัพย์สินซึ่งมีราคาตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาทขึ้นไป อาจผ่อนผันให้ผู้ซื้อวางเงินมัดจำก่อนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของราคาซื้อ และชำระเงินส่วนที่เหลือภายในเวลาไม่เกินสิบห้าวันก็ได้ เมื่อได้รับชำระเงินครบถ้วนแล้วจึงให้ออนหรือส่งมอบทรัพย์สินนั้นแก่ผู้ซื้อ

ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ขายทอดตลาดเป็นที่ดิน ให้แจ้งให้ผู้ซื้อลงลายมือชื่อในสัญญาจะซื้อจะขายและวางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของราคาซื้อ และชำระเงินส่วนที่เหลือในวันที่จดทะเบียนสิทธินิติกรรม แต่ทั้งนี้ ต้องไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันทำสัญญาจะซื้อจะขาย

ข้อ ๖๕ การขายทอดตลาดทรัพย์สินประเภทซึ่งผู้ยึดถือครอบครองจะต้องได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานตามกฎหมายก่อน เช่น อาวุธปืน เป็นต้น ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายแจ้งให้ผู้ซื้อลงลายมือชื่อในสัญญาซื้อขายและวางเงินมัดจำไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของราคาซื้อ และจัดการนำใบอนุญาตมาแสดงภายในหนึ่งเดือน พร้อมทั้งชำระเงินที่เหลือให้ครบถ้วน

ข้อ ๖๖ ถ้าผู้ซื้อไม่ชำระเงิน หรือไม่วางเงินมัดจำ หรือชำระเงินไม่ครบตามสัญญา หรือไม่สามารถนำใบอนุญาตมาแสดงตามข้อ ๖๕ ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขายนำทรัพย์สินนั้นออกขายทอดตลาดใหม่ และแจ้งให้ผู้ซื้อตามข้อ ๖๔ หรือข้อ ๖๕ ทราบกำหนดวันเวลาขายด้วย ได้เงินเท่าใดเมื่อหักค่าใช้จ่ายต่างๆ และ

ค่าเสียหายแล้วยังไม่คุ้มราคาค่าขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้พนักงานตรวจแรงงานจัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น ตลอดจนเสนอคดีต่อศาลหากจำเป็น

ข้อ ๖๗ เมื่อผู้ซื้อชำระราคาตามข้อ ๖๔ หรือปฏิบัติตามข้อ ๖๕ ถูกต้องครบถ้วนแล้ว หากทรัพย์สินที่ขายเป็นทรัพย์สินประเภท

(๑) จะต้องแก่ทะเบียนชื่อผู้เป็นเจ้าของ ให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรับจดทะเบียนเกี่ยวกับทรัพย์สินนั้น จัดการแก่ทะเบียนให้แก่ผู้ซื้อด้วย หรือ

(๒) มีสัญญาผูกพันอยู่อันเป็นคุณแก่ทรัพย์สินนั้น ให้พนักงานตรวจแรงงานจัดการเพื่อให้ผู้ซื้อได้รับช่วงสิทธิและหน้าที่ตามสัญญานั้นเท่าที่จะสามารถทำได้

ข้อ ๖๘ การขายทอดตลาดทรัพย์สินซึ่งปรากฏชื่อผู้อื่นนอกจากผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินเป็นเจ้าของร่วมอยู่ในทะเบียน หรือในหนังสือสำคัญแสดงกรรมสิทธิ์ ให้พนักงานตรวจแรงงานกันเงินส่วนของผู้นั้นไว้เพื่อจ่ายแก่ผู้มีสิทธิต่อไป

การร้องขอกันส่วนทรัพย์สินอื่นนอกจากที่ปรากฏตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ร้องยื่นคำร้องเป็นหนังสือต่อพนักงานตรวจแรงงานก่อนนำทรัพย์สินออกขายทอดตลาด และให้พนักงานตรวจแรงงานทำการสอบสวนข้อเท็จจริงแล้วเสนอพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่งพิจารณาสั่งการ เมื่อมีคำสั่งประการใดให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งให้ผู้ร้องทราบ

ให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งให้ผู้มีสิทธิมารับเงินที่กันส่วนไว้ ถ้าผู้มีสิทธิมิได้มารับภายในหนึ่งปีนับแต่วันขายทอดตลาด ให้นำฝากกรม

ข้อ ๖๕ ในกรณีที่ผู้ซื้อได้วางเงินมัดจำตามข้อ ๖๔ หรือข้อ ๖๕ ไว้แล้ว แต่ไม่ชำระเงินที่เหลือตามกำหนด ให้ริบเงินมัดจำนั้นเสียแล้วนำทรัพย์สินนั้น ออกขายทอดตลาดใหม่ เว้นแต่เงินมัดจำที่ริบจะเพียงพอแก่การชำระหนี้ที่ค้างชำระ ทั้งหมดตามข้อ ๗๒ กรณีที่ขายใหม่แล้ว จำนวนเงินที่ขายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายและ ค่าเสียหายแล้วยังไม่คุ้มราคาขายทอดตลาดครั้งก่อน ให้พนักงานตรวจแรงงานผู้ขาย จัดการเรียกร้องให้ผู้ซื้อเดิมชำระเงินส่วนที่ยังขาดนั้น ตลอดจนฟ้องคดีต่อศาล หากจำเป็น

กรณีผู้ซื้อขอผ่อนผันการชำระเงินหรือการปฏิบัติตามข้อ ๖๕ โดยมีเหตุผล อันสมควร ให้พนักงานตรวจแรงงานเสนอพนักงานตรวจแรงงานตามข้อ ๔๖ วรรคหนึ่ง เพื่อพิจารณาสั่งการ

ข้อ ๗๐ ในกรณีที่เงินมัดจำที่ริบไว้ตามข้อ ๖๕ มีจำนวนคุ้มกับหนี้ที่ค้างอยู่ ทั้งหมดตามข้อ ๗๒ให้นำเงินที่ริบนั้นส่งใช้หนี้เป็นลำดับไปตามข้อ ๗๒ แล้วเสนอ ผู้มีอำนาจออกคำสั่งตามข้อ ๖ เพื่อมีคำสั่งถอนการยึดหรืออายัดทรัพย์สินต่อไป

ในกรณีที่เงินมัดจำที่ริบไว้มีจำนวนไม่คุ้มกับหนี้ที่ค้างชำระ ให้พนักงาน ตรวจแรงงานเก็บรักษาเงินนั้นไว้ก่อน เมื่อขายทรัพย์สินใหม่ได้แล้วจึงให้นำเงินที่ขายได้ ในครั้งหลังรวมกับเงินมัดจำที่ริบไว้แล้วจัดใช้หนี้ที่ค้างชำระเป็นลำดับไปตามข้อ ๗๒

ในกรณีที่พนักงานตรวจแรงงานได้นำทรัพย์สินที่ได้วางเงินมัดจำไว้แล้ว ขายทอดตลาดใหม่แต่ไม่มีผู้ซื้อทรัพย์สินดังกล่าวให้นำเงินมัดจำที่เก็บรักษาไว้มาจัด ใช้หนี้ที่ค้างตามข้อ ๗๒ ไปพลางก่อน

ข้อ ๗๑ ในกรณีที่ทรัพย์สินที่ยึดไว้เสื่อมสลายไปทั้งหมด หรือถึงขนาด ทำให้ไร้ค่า หรือหลุดพ้นไปจากอำนาจตามคำสั่งยึดหรืออายัดทรัพย์สิน หรือมีเหตุ

อื่นใดอันทำให้พนักงานตรวจแรงงานไม่สามารถขายทอดตลาดทรัพย์สินนั้นได้อีกต่อไป ให้พนักงานตรวจแรงงานสั่งการตามความเห็นสมควร หรือนำเงินมัดจำที่รับจากการขายทอดตลาดทรัพย์สินดังกล่าวซึ่งได้เก็บรักษาไว้มาจัดใช้หนี้ตามข้อ ๗๒

ข้อ ๗๒ เงินที่ได้จากการขายทอดตลาดหรือจากการจำหน่ายทรัพย์สินซึ่งยึดหรืออายัดรวมทั้งเงินมัดจำที่รับไว้ตามระเบียบนี้ให้จัดใช้หนี้ตามลำดับดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายข้อ ๗๓

(๒) เงินที่ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินต้องนำส่งเป็นเงินสะสม เงินสมทบ

เงินเพิ่ม หรือชดใช้คืนตามมาตรา ๑๓๕ แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๑

ถ้ามีเงินเหลือ ให้คืนแก่เจ้าของทรัพย์สินต่อไป

หมวด ๖

ค่าใช้จ่าย

ข้อ ๗๓ ค่าใช้จ่ายทั้งปวงเกี่ยวกับการยึด อายัด และขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สิน ให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินเป็นผู้รับผิดชอบ

ข้อ ๗๔ ค่าใช้จ่ายตามข้อ ๗๓ ให้กรมเป็นผู้ออกเงินทროงไปก่อนและให้หักเอาจากเงินที่ได้รับจากผู้มีหน้าที่ชดใช้เงิน หรือจากการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สิน

ข้อ ๗๕ กรณีที่ไม่มีการขายทอดตลาดหรือจำหน่ายทรัพย์สินหรือต้องดำเนินการตามข้อ ๔๓ ให้พนักงานตรวจแรงงานแจ้งให้ผู้มีหน้าที่ชดใช้เงินวางเงินค่าใช้จ่ายตามข้อ ๗๓ เสียก่อน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ประยุทธ์ สิริพานิชย์

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม